

Másfél millió tonna búzát vitt el az aszály

12. oldal

**Megválasztották a Nemzeti
Agrárgazdasági Kamara
országos tisztségviselőit**

04–05. oldal

**Teljesen alaptalan állítás,
hogy a jégkarmérséklő miatt
lenne kevesebb eső**

14–15. oldal

**Pozitív változás az online
permetezési naplónál**

20. oldal

Megválasztották a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos tisztségviselőit

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megtartotta országos alakuló küldöttgyűlését, ahol megválasztották az országos tisztségviselőket. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Orbán Viktor miniszterelnök is.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tisztújításának utolsó állomásként 2022. július 7-én, Budapesten megrendezték az országos alakuló küldöttgyűlést. Az országos küldöttek egyhangúlag megerősítették pozíciójában Győrffy Balázs elnököt, ahogy az eddigi alelnököket is, így továbbra is Süle Katalin tölti be az általános agrárgazdasági ügyekért, Zászlós Tibor a mezőgazdaságért, Eder Tamás az élelmiszeriparért és Luzzi József a vidékfejlesztésért felelős alelnöki posztot. Szólláth Tibor személyében a kamara vezetése egy új, környezeti fenntarthatóságért felelős alelnökkel erősödött, ugyanis a klímaváltozás, a környezeti változások a probléma kiemelt kezelését indokolják, különös tekintettel az érintett zöld szervezetekkel folytatott vitára.

Az alakuló küldöttgyűlésen megválasztották a kamarai osztályok elnökeit. Folytatja a munkát Petőházi Tamás a Szántóföldi növénytermesztési és szállítói ipari osztály, Mártonffy Béla a Kertészeti és szállítói ipari osztály, Wagenhoffer Zsombor az Állattenyésztési és szállítói ipari osztály, Losó József az Élelmiszer-feldolgozási osztály, Csorbai Attila az Agrár- és élelmiszer-kereskedelmi osztály, Bleier Norbert az Erdő- és vadgazdálkodási osztály, Weisz Miklós a Fialta gazda és innovációs osztály, illetve Szabó Levente a Környezeti, vízgazdálkodási és fenntarthatósági osztály élén. A Kistermtűködés és helyi kezdeményezések osztályt a következő ciklusban Derdák Gábor vezeti.

Az alakuló küldöttgyűlésen döntöttek továbbá az országos etikai és az ellenőrző bizottság, valamint a Választottbíróság tagjairól. A megválasztott országos tisztségviselőket megbízatása 5 évre szól.

A NAK 2022. május 20-án tartotta a kamarai választásokat, rekordrésztétel mellett. Mintegy 79 ezren adták le voksukat, közel 70 százalékkal többen, mint a legutóbbi, 2017. évi kamarai választásokon. A Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) és 17 szövetségese minden eddiginél nagyobb felhatalmazást kapott, kétszer annyian szavaztak rájuk, mint 2017-ben és ötször annyian, mint 2013-ban.

A 2022. május 20-ai kamarai választások eredménye alapján

tehát a Magosz és 17 támogató szervezetének küldöttlistáján szereplő személyek alkotják valamennyi megyében a megyei küldöttgyűlést. A megyei küldöttgyűlések 2022. június 15–17. között tartották meg alakuló üléseiket, ahol megvá-

lasztották a megyei elnököket és alelnököket, a megyei etikai bizottság elnökeit és tagjait, a kamarai osztályok megyei elnökeit, illetve azt a 15 országos küldöttet, akik az országos küldöttgyűlésen képviselik az adott megyét.

Erős mezőgazdaság nélkül nincs önellátás

A küldöttgyűlésen Győrffy Balázs arról beszélt, hogy az önellátás az egyéni gazdaságok és a nemzetgazdaság számára egyformán fontos szempont, sikert viszont csak teljes összefogással lehet elérni. Fejlesztésekre és beruházásokra van szükség, hogy a magyar mezőgazdaság és az élelmiszeripar hatékonyan termelhesen, ehhez pedig nélkülözhetetlen a szoros együttműködés a

hogy nem ez az utolsó ilyen nyár – mondta.

Az időjárást nem lehet szabályozni, de a károkat csökkentheti a mezőgazdasági szempontú vízgazdálkodás, ami nemcsak az öntözés fokozását jelenti, hanem azt is, hogy a vizet az országban kell tartani duzzasztók, tározók, csatornák építésével – fogalmazott. Győrffy Balázs fenntarthatósági ügyekben is számít a kormány támogatására, mert úgy látja, hogy a „brüsszeli nyakkendős döntéshozók” fölöslegesen terhelik a gazdákat betarthatatlan követelményekkel, túlszabályozással, értelmetlen célok kijelölésével. A termelőknek is érdekük, hogy legyen mit és legyen kinek továbbadni, de ha kénytelenek lesznek felhagyni a tevékenységükkel, az a fenntarthatóság nem segít, és élelmiszer sem lesz – jelentette ki.

kormánnyal – tette hozzá. A NAK elnöke szerint a következő időszak legfontosabb kihívása a szárazság és a fenntarthatóság. Az ideai „elképesztően pusztító” aszály forintban kifejezve ezermilliárdokban mérhető kárt okoz, és nyilvánvaló,

A NAK elnöke úgy véli, hogy Brüsszellel ellentétben a magyar kormány nem mostohagyerekként kezeli a gazdátársadalmat, ezért abban bízik, hogy partnernek tekintni a felhatalmazásában megerősített érdekképviselőket.

A Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) elnöke szerint a vidéken élők az országgyűlési választáson is megmutatták az erejüket. Jakab István ugyancsak hangsúlyozta, hogy folytatni akarják a partneri együttműködést a kormánnyal, mert csak így lehet megoldást találni a rendkívüli helyzetekre.

Brüsszel – mint mondta – sokszor a gazdák érdekeivel ellentétesen dönt, és Magyarországnak az sem kedvez, ha visszatartják az uniós forrásokat. Eközben a kereskedelem és az árak alakulása kiszámíthatatlan, a kalászosok pedig az ország nagy részén jó esetben is csak feleannyi termést hoznak az aszály miatt, mint a jobb években. Biztonságosan ma már csak öntözéssel lehet termelni, és nem kevésbé fontos a precíziós gazdálkodás eszközeinek alkalmazása sem. Magyarország mindkettőben sikeres lehet, hiszen a feltételek biztosítottak, a gép- és eszközrendszerek rendelkezésre állnak, a digitális agrárstratégia létrejött, megvan a tudás és az akarat az erőforrások hatékony felhasználására – tette hozzá.

A Magosz elnöke a külhoni gazdákkal kiépített szakmai együttműködés folytatását, a tapasztalatok határokön átnyúló megosztását szintén fontos feladatnak nevezte. Ma a Kárpátalján élők helyzete a legnehezebb, a szövetség ezért csaknem 72 millió forint értékű segítséget juttatott el hozzájuk a háború kezdete óta – tette hozzá Jakab István.

Együtt sikerülhet meghosszabbítani a jó éveket

A kormányfő a NAK küldöttgyűlésén elhangzott beszédében kiemelte: a mostani nehéz helyzetben olyan politikai logika, amelynek megnyilvánulását több nyugati országban látni, és amely szerint tekintélyes mértékben az agráriumra akarják hárítani a válság terheit. Magyarországon ilyesmi soha nem fog történni, az agrárium kárára nem

fognak válságot menedzselni – jelentette ki Orbán Viktor. Hozzátette: itt nem megszorítások vannak, nem az emberekkel, a mezőgazdasággal fizettetik meg a válság árát.

Kifejtette: nem egyszerűen egy párt győzött április 3-án, hanem a magyar vidék győzött, és bár nem szabad lebecsülni a Budapesten kapott támogatást, a választást a vidék nyerte meg. Így a vidéknek jogos elvárásai vannak az új kormánnyal szemben, amelyet pedig kötelezettség terhel a vidék felé – magyarázta. Hozzáfűzte: a kormánynak a vidék igényeit teljesítenie kell, az érdekeit ki kell szolgálnia.

Arról is beszélt, hogy nagyon régen nem volt akkora aszály, mint most, és ha ez nem lenne elég, háború is van a szomszédokban, aminek hatására az árak az egekbe szöktek, és ennek a helyzetnek a súlyát, az ezzel járó feladatok súlyát mindenki, az agrárszakemberek, a politikusok és a választópolgárok is érzik. Ilyenkor az egyetlen megoldás az egység, ezért nem véletlen, hogy április 3-án ilyen hatalmas egységben sikerült megnyerni a választást – vélekedett.

A miniszterelnök a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségét (Magosz) régi szövetségnek nevezte. Egymásra eddig is számíthattak, közösen vállalták a Magosszal, hogy képviselik a magyar agrártársadalom érdekeit és értékeit, és ebből a közös politikai akaratból született meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – emlékeztetett.

A miniszterelnök úgy látja, ha a gyorsan változó környezet fejleményeire gyorsan reagálnak, olyan hektikus és kiszámíthatatlan lesz a politika, mint az események változása. Kellene fix pontok, amelyekhez következetesen tartani kell magukat, ilyen a költségvetési hiány megtartása, a rezsicsökkentés, a családtámogatási rendszer, a teljes foglalkoztatás és a nyugdíjak védelme, valamint az államadósság csökkentése – sorolta.

Orbán Viktor szerint, bár a Magyarországot a háború miatt sújtó infláció befolyásolására az ország eszközei korlátozottak, a

magyar gazdaságnak van esélye rá, hogy a bonyolult környezetben is találjon egy olyan ösvényt, amelyen haladva kimaradhat a gazdasági válságból.

Véleménye szerint van esély arra, hogy ebben az évben a magyar gazdaság ne csökkenjen, hanem növekedjen, sőt lehetséges – a háborús bizonytalanságot is figyelembe véve –, hogy ebben az évben a magyar gazdaság 4–6 százalékos közötti mértékben növekedjen. Ugyanakkor fontos, hogy úgy kell majd gazdaságpolitikát folytatni, hogy közben a legnagyobb felvevőpiacunk, Németország komoly bajoktól szenved – közölte.

Orbán Viktor rámutatott arra is, hogy az EU-val folytatott együttmű-

ködés is befolyásolja a magyar gazdasági helyzetet, és most úgy tűnik, hogy az Európai Unióval való megállapodás elől minden szakmai akadály elhárult. Elvileg tehát készen áll minden, hogy megszülessen az együttműködési megállapodás az unió és Magyarország között. Mint mondta, „politikai ellenfeink meg akarják ezt akadályozni, az európai baloldal mindent megtesz annak érdekében, hogy az Európai Bizottság és Magyarország ne tudjon megállapodni, és sajnos a magyar baloldal is része ennek az akciónak”.

A miniszterelnök arról is beszélt, hogy annak idején sikerült elérni, hogy magyar termőföld magyar kézben maradt, és „ez nem is változik meg”.

A mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni adó-visszaigénylés

A mezőgazdasági őstermelő (az őstermelők családi gazdasága esetében annak képviselője) jogosult a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni adó-visszaigénylésre saját nevére szóló számla alapján.

A felhasznált gázolaj után visszatéríthető adó összege évente maximum 97 liter/ha lehet. Amennyiben a naptári éven belül változik a megművelt földterület, felújított erdő, halastó területe, úgy ennek arányában változik a visszatéríthető adó összege, tehát a hektáronként legfeljebb figyelembe vehető gázolajmennyiség egytizenketted része és a terület használatának hónapjai szorzataként számított, egész literre kerekített mennyiség vehető legfeljebb figyelembe.

PÉLDÁUL

Területnövekedés esetében, ha van egy 100 hektáros terület, amelyhez június 15-én további 10 hektárt vásárolunk, ebben az esetben a visszatéríthető gázolaj mennyisége a következő:

Figyelembe veendő időszak	Figyelembe veendő hónapok száma	Mezőgazdasági terület	1 ha-ra jutó gázolaj mennyiség	Területegységre jutó gázolaj mennyiség	Területegységre jutó gázolaj mennyiség az adott időszakban (itt kerekítünk!)
januártól június	6	100 ha	8,08 l	808 l	4 848 l
július december	6	110 ha	8,08 l	888,9 l	5 333 l
Tehát, tárgyi évben a visszatéríthető gázolaj mennyisége összesen:					10 181 l

*Fontos: A számításnál a megkezdett hónapot a területet a hónapban elsőként használnál kell figyelembe venni!

Területcsökkenés esetében, ha van egy 100 hektáros terület, amelyből június 15-én eladunk 10 hektárt, ebben az esetben a visszatéríthető gázolaj mennyisége a következő:

Figyelembe veendő időszak	Figyelembe veendő hónapok száma	Mezőgazdasági terület nagysága	1 ha-ra jutó gázolaj mennyiség	területegységre jutó gázolaj mennyiség	Területegységre jutó gázolaj mennyiség az adott időszakban (itt kerekítünk!)
januártól június	6	100 ha	8,08 l	808 l	4 848 l
július december	6	90 ha	8,08 l	727,2 l	4 363 l
Tehát, tárgyi évben a visszatéríthető gázolaj mennyisége összesen:					9 211 l

*Fontos: A számításnál a megkezdett hónapot a területet a hónapban elsőként használnál kell figyelembe venni!

FONTOS! A jövedéki termék adóval növelt beszerzését igazoló bizonylat kiállításának napján érvényes adómérték alapján igényelhető vissza a beszerzett és fel is használt gázolaj adója, tehát a számla keltakor érvényben lévő jövedéki adómértéket kell mindig figyelembe venni!

Főszabály szerint a gázolaj utáni adómérték a kőolaj világgpiaci árához igazodik, ez azt jelenti, hogy:

Ha a kőolaj világgpiaci ára	úgy a jövedéki adó mértéke	a visszaigényelhető adó mértéke, legfeljebb a 97 l/ha/év megfizetett adójának
magas (meghaladja 50 dollár/hordó értéket)	110 350 Ft/ezer liter szerinti adómérték alkalmazása esetén	82 %-a
alacsony (nem haladja meg az 50 dollár/hordó értéket)	120 350 Ft/ezer liter szerinti adómérték alkalmazása esetén	83,5 %-a

Az adómérték meghatározásánál azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy 2 fajtakódú gázolajat különböztetünk meg jelenleg a piacon:

– egyrészt a 016-os fajtakódú gázolajat, amelyre nem vonatkozik a hatósági árszabás, ebben az esetben a fenti főszabály szerint kell eljárni, ami azt jelenti, hogy a 2021.04.01–2022.06.30. időszakra vonatkozóan a főszabály szerint kalkulált adómérték: 90,487 Ft/liter;

– másrészt a „2710 20 11 KN” kódú dízelgázolaj (088-as fajtakód), amelyre vonatkozik a hatósági árszabás.

Tehát a „2710 20 11 KN-kódú dízelgázolajat”

– a jelenleg hatályos jogszabályok hatósági áras terméként definiálják, amelynek legmagasabb, beszállító által alkalmazható bruttó nagykereskedelmi eladási ára **480 Ft/l, és amelynek jövedéki adója**

– a kormány rendelkezéseinek köszönhetően ebben az évben 2 lépcsőben is csökkentésre kerül, az alábbiak szerint:

Időszakok	„2710 20 11 KN” kódú dízelgázolaj visszaigényelhető adómértéke
2021. 04. 01. – 2022. 02. 27.	főszabály szerint alakult, azaz a: 110,35 Ft/l 82%-a 90,487 Ft/l
2022. 02. 28. – 2022.03.09.	1. lépcsős csökkentést követően: 105,35 Ft/l 82 %-a 86,387 Ft/l
2022. 03. 10. – 2022.06.30.	2. lépcsős csökkentést követően: 85,35 Ft/l 82 %-a 69,987 Ft/l
2022. 07. 01. –	közzétételre vár

Felhívjuk a figyelmet, hogy a mindenkor hatályos jogszabálynak megfelelően kell eljárni. Vonatkozó jogszabályok:

– a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény

– az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény

– a hatósági üzemanyagárral kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 57/2022. (II. 28.) Korm. rendelet

• DR. BUZÁS TIVADAR/NAK

Robotraktorok és agrárdrónok

A mezőgazdaságban a sarlónál némileg bonyolultabb gépek – gőzekék, cséplők stb. – nagyjából a kiegyezés után kezdtek elterjedni. A 20. század második felétől pedig már a gépek egyre jobb hatásfokkal dolgoznak.

Az újonnan értékesített gépek kb. 80%-a rendelkezik valamilyen PA képességgel (precision agriculture – PA), amely „olyan menedzsment stratégia, amely időbeli, térbeli és egyedi adatokat gyűjt, dolgoz fel és elemel, valamint azokat egyéb információkkal egészíti ki, annak érdekében, hogy támogassa a táblán belüli változatosságot kezelő döntéstámogatási folyamatokat, növelve ezzel az erőforrások felhasználásának hatékonyságát, a produktivitást, a minőséget, a jövedelmezőséget és a fenntarthatóságot a mezőgazdasági termelés során”. Képesek felmérni a helyzetet, meghatározni és elvégezni a szükséges munkafolyamatokat.

Jönnek a robotraktorok

A szektor számos szereplője kínál hagyományos traktoraira utólag is installálható rendszert, amely nagyfelbontású kamerák és GPS segítségével navigálja a gépet. A precíziós irányítással minimalizálható a növényekben esett kár, növelhető a terméshozam, tartható az elvart sebesség és teljesítmény. Ez még nem robotraktor – de fejlesztik azokat is.

A drónok már

a földek fölött szállnak

Nem új jelenség a mezőgazdaságban a légi eszközök használata, gondolunk itt az évtizedek óta alkalmazott permetező repülőgépekre vagy a műtrágyaszórásra is bevetett helikopterre. A drónok megjelenésével viszont jóval könnyebbé és olcsóbbá váltak a hasonló, levegőből végzett műveletek.

Egy jó minőségű kamerával felszerelt drón képes adott területen akár centiméteres pontosságú letapogatásra a növénykultúra állapotáról. Ezekből a képekből 3D-s térkép készíthető, amely alapján a mesterséges intelligencia repülési tervet készít, a gazda az igénye szerint módosíthat rajta, a végleges útvonal szerint pedig a drón önállóan elvégzi például a permetezést vagy akár szemcsés anyagok, műtrágya kiszórását.

Emellett fontos feladat, hogy egy természeti csapás után pontosan felmérhető a keletkezett kár.

Az egyik legfontosabb szektor

A mezőgazdaság biztosítja a folyamatosan növekvő népesség számára az életben maradáshoz szükséges élelmiszert. Az időjárás közben egyre kiszámíthatatlanabb és szélsőségesebb.

Ezeket a problémákat nem a modern mezőgazdasági gépek fogják megoldani, a súlyos munkaerőhiányon és a terméshozam növelésén segíthetnek.

A szektorban tevékenykedő vállalkozásoknak segítség az Agrár Széchenyi Kártya. Kifejezetten a mezőgazdasági ágazatban dolgozó vállalkozások részére kialakított, kedvezményes feltételrendszerű, állami kamat- és kezességdíj-támogatásban részesített szabad felhasználású folyószámlahitel.

A tájékoztatás nem teljes körű és nem minősül ajánlatnak. Részletek: kavosz.hu

Az Agrár Széchenyi Kártya országszerte elérhető a Széchenyi Kártya Program hiteleihez hasonlóan a területi kereskedelmi és iparkamarák, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége és a KAVOSZ Zrt. regisztráló irodáiban.

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAKLAP
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS
átlagosan 310 000 postaládában hónapról hónapra

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

Az újság PDF formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:
www.nak.hu/sajto/naklap

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:
Tremmer Tamás lapmenedzser +36-20/5347-137 ▪ naklap@maraton.hu

Öntözni mindenki tud! Vagy mégsem?

A nyári hónapok kiemelt hangsúllyal szerepelnek a növények életében. Az elmúlt hetekben bekövetkező aszályos időszak szinte provokálta e cikk megírását és a címének keletkezését, azon keresztül, hogy a nyári szinte perzselő melegben a termesztett kertészeti kultúrnövényeink vízért kiáltanak.

A termesztett kertészeti növényeink a táplálkozásunk szempontjából kiemelt jelentőségűek, de a kertünkben, teraszainkon, balkonládákban lévő növényeink is nélkülözhetetlenek az életfeltételeink és közérzetünk, egészségi állapotunk fenntartása szempontjából.

Tehát gondolhatnánk, nincs más dolgunk, mint megfogni az öntözőkannát, vagy a locsolóslag végét, vagy elindítani a kút szivattyúját, és a szórófejekre vagy a csepegtető testekre a víz elindul. Azonban ez korántsem ennyire egyszerű folyamat és sokkal összetettebb kérdés, hogy a helyes öntözési gyakorlatot kialakítsuk. A víz kétélű fegyver, ahogy egy neves kertészprofesszortól hallottam, ha nincs, amikor kell, akkor végzetes lehet, viszont, ha van, de nem megfelelő minőségű és nem jól alkalmazzuk, akkor is gyakran visszafordíthatatlan károkat okoz a növénynek. Így néhány gyakorlati tudnivalóval a teljesség igénye nélkül kívánunk hozzájárulni a figyelmet felkeltve a helyes öntözési gyakorlat kialakításához.

Az első és legfontosabb kérdés, hogy milyen vízzel öntözünk, illetve, honnan nyerjük a vizet. A víz a növények életben tartásához nélkülözhetetlen, a minősége viszont a tápanyagok hasznosulása miatt fontos tényező. Furcsa paradox helyzet alakul ki gyakran, hogy rendszeresen öntözünk, de nem ismerjük az öntözővizünk minőségét, és azt vesszük észre, hogy sárgul, leromlik és pusztul a növényünk. Mielőtt valamilyen kártételre gondolnánk, ha nem ismerjük a vizünk összetételét, először a vizet vizsgáljuk meg, mert gyakorta ez okozza a problémát és a későbbiekben is állandó gondot fog jelenteni a növény és a gazdálkodó életében. Tehát a vízminőségnek döntő szerepe van mind a természetben, mind a közvetlen környezetünkben lévő növények életében. A víz kémhatása, pH-értékének változása természetesen közben hatással lesz a növények minőségére. Az alacsony pH gátolja a létfontosságú tápelemek felvételét, mint a kalcium, kálium, magnézium és molibdén. Ugyanakkor az alacsony pH növeli a toxikusságot, mert egyes nyomelemek túl könnyedén szívódnak fel. Túl nagy pH mellett más anyagok, például a foszfátok és más fontos nyomelemek válnak felvehetetlenné

paraméter a víz elektromosáram-vezető képességét fejezi ki, rövidítve EC. Ezt milliSiemen/centiméterben, 25 °C-on mérik. A vezetőképesség tulajdonképpen az oldott só-tartalmat mutatja. A sóban gazdag, azaz magas EC-értékekkel rendelkező talaj akadályozza a tápelemek hatékony felszívódását, akár közvetlenül is árthat a növényeknek.

A megfelelő vízmennyiség és vízminőség mellett a növényeknek elegendő tápanyagra van szükségük a megfelelő növekedéshez, de legin-

ha kedvezőek a természeti körülmények. Ezért fontos az egészséges gyökérszövet fenntartása, és a növénytermesztés elsődleges feladata biztosítani az optimális víz- és tápanyagfelvételt. Ahogy az életben, itt is a tápanyagok egyensúlyára kell törekedni. Ha valamelyik tápelemből vagy vízből hiányt szenved a növény, a növekedés leáll, elszíneződéssel jelez.

A 19. században Justus Freiherr von Liebig vegyészprofesszor állt elő a „minimum elvvel”, korszakalkotó felfedezéssel, ami kimondja, hogy a növekedést nem a rendelkezésre álló tápanyagok összes mennyisége, hanem a legkisebb arányban rendelkezésre álló tápanyag mennyisége szabja meg, amelybe a víz mint limitáló faktor is beletartozik. Az öntözővíz minősége, még egyszer hangsúlyozzuk, nagyon fontos tényező,

évenként vizsgáljuk meg. A kutakból is gyakran évszakonként eltérő vízforrásból nyerik az öntözővizet, amihez hozzá kell igazítani megfelelő formában a tápanyagokat is. Biztunk minden kedves olvasót, gazdálkodót bátran öntözzenek, de mindig tudják, hogy mivel!

• KOMMA LÁSZLÓ/NAK

kább az számít, hogy a tápanyagok hogyan szívódnak fel, ugyanakkor a növények csak vízben oldott tápsókat képesek felvenni. A gyökerek felelősek 90 százalékban a tápanyagok felszívódásáért, pontosabban a gyökérszövetben található fehér gyökérszörök, amelyek kb. három hétig élnek, majd újak fejlődnek, feltéve,

évenként vizsgáljuk meg. A kutakból is gyakran évszakonként eltérő vízforrásból nyerik az öntözővizet, amihez hozzá kell igazítani megfelelő formában a tápanyagokat is. Biztunk minden kedves olvasót, gazdálkodót bátran öntözzenek, de mindig tudják, hogy mivel!

Ennek a promóciós kampánynak a tartalma csakis a szerző álláspontját tükrözi, és kizárólag ő tartozik érte felelősséggel. Az Európai Bizottság és az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA) semmilyen felelősséget nem vállal a kampányban szereplő információk esetleges felhasználását illetően.

Nyáron is tartsatok Fruittal, Veggivel és az Európai Friss Csapattal!

A nagy melegben, a strandon is figyelni kell a friss gyümölcs- és zöldségfogyasztásra!

Töltődjete fel a frissesség erejével és próbáljátok ki ellenálthatatlan receptjeinket, amelyeket a honlapunkon találtok!

Ennek a promóciós kampánynak a tartalma csakis a szerző álláspontját tükrözi, és kizárólag ő tartozik érte felelősséggel. Az Európai Bizottság és az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA) semmilyen felelősséget nem vállal a kampányban szereplő információk esetleges felhasználását illetően.

Amiről most a legtöbbet beszélünk – aszály

Jelenleg szinte mindenki az aszályról beszél, különösen az alföldi régióban. Az aszály nagy hősséggel párosuló, hosszan tartó csapadékhiány.

Magyarország területének körülbelül 90 százaléka aszályal veszélyeztetett, írja az Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság. Aszálymentesnek csupán az ország nyugati, délnyugati része tekinthető. A legsúlyosabb aszályok természeti adottságainknak és földrajzi elhelyezkedésünknek megfelelően az Alföldön, főleg annak középső részén alakulnak ki.

Az aszály alapvető oka az, hogy huzamos időn keresztül nem hullik elegendő csapadék. A szárazságot a globális légáramlás sajátosságai vagy emberi beavatkozások is okozhatják. A gátak és az öntözőrendszerek megzavarhatják a folyók és tavak vizeinek természetes körforgását, és előfordulhat, hogy nem jut elég pára a levegőbe ahhoz, hogy kialakuljanak az esőfelhők. A szárazságot erősítő további tényezők: a magas hőmérséklet, az alacsony páratartalom és az erős szél.

A levegő hőmérsékletén múlik, hogy mennyi párát tud megtartani, és hol van az a pont, amikor túltelítődik, és megkezdődik a felhőképződés, majd elered az eső. A kutatók szerint egy 20 Celsius-fokos légtömeg köbméterenként 17,3 gramm vizet képes megtartani, 30 fokon viszont már 30,4 grammot.

Tapasztalható, hogy a hőmérséklet nemcsak a felszínen, hanem magasabb légrétegekben, a felhők képződési szintjén is jelentősen emelkedett az elmúlt évtizedekben, és minél magasabb a hőmérséklet, annál több párát „zár” magába, annál nehezebben csapódik ki a vízgőz. Magyarán a meleg levegő több nedvességet tart meg, még több kellene ahhoz, hogy kialakuljon az eső. Több nedvesség viszont nincs. E szerint a léghőmérséklet csökkentése is sokat segíthet a problémán, társadalmi szinten csökkentve az üvegházhatású gázok kibocsátásának mértékét. Tehát ezért nemcsak a mezőgazdasági tevékenység során

kell tennünk, de a mezőgazdaságban is tehetünk, fásításokkal, erdőszítésekkel, vízviszatarással. A belvizeket sok esetben a talajba szivárogtathatjuk mélylazítással, hiszen lehetséges, hogy a belvíz oka adott területen a tömör zárórteggel. Ezzel vizet gyűjthetünk be a későbbiek vonatkozásában.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy hazánkban 10-ből átlago-

olvashatjuk a Katasztrófavédelem honlapján. Ezek a számok is azt támasztják alá, hogy fel kell készülni a vízhiányos időszakokban bekövetkező károk – aszálykárok – kivédésére, megelőzésére.

Rámutatnak arra, hogy a káros vízhiányok kivédése érdekében egyaránt biztosítani kell a térségek közötti vízátviteli lehetőséget, valamint az észszerű vízviszatarást pl. vízátviteli csatornák, tározók, vízlépcsők, vízviszatarató és vízkormányzó műtárgyak építésével és üzemeltetésével. Az ily módon vízfolyásokban, csatornáknak, tározókban biztosított vízkészletekből a

javítása biztosítható. Alapjaiban egyrészt agronómiai és agrotechnikai, másrészt műszaki tevékenységet tartalmaz. A talajok termékenységének kulcsa a talajok vízgazdálkodásában rejlik. Ehhez megfelelő agrotechnikával – mélylazítással, szervesanyag-bevitellel – kell biztosítani a talaj vízbefogadó képességét. Ezzel az egyszerű agrotechnikai elemmel a területre hullott csapadék helyben tartása, a növényzet számára optimális időben való felhasználása biztosítható. Alkalmazásával egyrészt csökken a belvízvesztés, mert a felesleges víz nem áll meg a talaj felszínén, hanem beszívárog, másrészt aszá-

létesítmények (csatornák, árkok, vízkormányzó műtárgyak) és felszín alattiak (talajcsőhálózatok). Az öntözés is a leghatékonyabban a komplex melioráció részeként valósítható meg.

A szakemberek szerint a jövőben semmi nem utal arra, hogy jelentős változás következne be a jelenlegi gyakorlat folytatásával. A megoldást a vízgazdálkodás, az öntözőcsatornák rendben tartása, az áthalladó csapadékvíz megtartása és ezek segítségével az öntözés minél nagyobb területre történő kiterjesztése jelentheti. Hiszen valószínűsíthető, hogy nem ez az utolsó

san 4 évben káros vízhiánnyal kell számolni. 1976–1985 között például 3, míg 1986–1995 között 7 aszályos esztendő fordult elő. Az utóbbi tíz évben ilyen rendkívüli év volt 1990, 1992, 1993, 1994, 2000, 2001. Meg kell említeni a 2002-es dunai árvízvel egy időben fellépő, az Alföldet és a Rába térségét érintő rendkívül vízhiányos időszakot is –

víz kivétel helyétől különböző módszerekkel lehet eljuttatni az öntözővizet a növényzethez.

Továbbá a melioráció (magyarul: talajjavítás) az aszálykárok kivédésének egyik leghatékonyabb eszköze, amely támogatásokkal is ösztönözhető, segíthetné. Ez egy komplex tevékenység, amellyel a talajok termelőképességének megóvása, illetve

lyos időben csökkenti a vízhiány okozta károkat. A melioráció vonatkozásában a műszaki létesítmények, beavatkozások körében ismerni kell a vízháztartás-szabályozás eszközeit. Ezek alkalmasak a káros vizek elvezetésére, a felesleges vizek visszatartására és a megfelelő időben történő felhasználás biztosítására. Kiépítésük szerint lehetnek felszíni

aszálysó év hazánkban. Természetesen a mezőgazdaság oldaláról megfelelőbb mikroklíma kialakításával is segíthetünk, mint fentiekben is említettük a légköri hőmérséklet, a szél erejének csökkentésében fásításokkal, erdőtelepítésekkel, köztes természetekkel is.

• NAK

Hasznos tudnivalók az aszálykár bejelentéséről

Óriási aszály pusztít, idén tehát kiemelt jelentősége van annak, hogy tisztában legyünk a kárenyhítési rendszer működésével, a kárbejelentés folyamatával és a számítás módszertanával.

Évtizedek óta nem látott aszály sújtja Európát, hazánkban pedig elsősorban a keleti országrész szenved el komoly károkat. De valójában mikor beszélhetünk aszálykarról?

Aszály az a természeti esemény, amelynek során a növény vegetációs időszakában harminc egymást követő napon belül

a) a lehullott csapadék összes mennyisége a tíz millimétert nem éri el, vagy

b) a lehullott csapadék összes mennyisége a huszonöt millimétert nem éri el és a napi maximum hőmérséklet legalább tizenöt napon meghaladja a 31 °C-ot az adott területen.

Aszálykarról pedig akkor beszélhetünk, ha az aszály hozamkiesést okoz az adott növénykultúrában.

Kinek járhat a kárenyhítő juttatás?

A kárenyhítő juttatás egyik feltétele, hogy a károsodott növénykultúra 30 százalékot meghaladó hozamcsökkenést (terméskiesést), egyúttal 15 százalékot meghaladó hozamérték-csökkenést (termelésiérték-kiesést) szenvedjen üzemi szinten. Az üzemi szint meghatározásánál azokat a földeket kell figyelembe venni, amelyeket a termelő az egységes kérelemben bejelentett. Fontos az is, hogy amennyiben több káresemény is történt (például aszálykár, majd jégesőkár), akkor kiváltó okként azt a kárfajtát kell megadni, amely az adott növénykultúra esetében a legnagyobb mértékű károsodást okozta.

Hogyan számítják a hozamérték-csökkenést?

A hozamérték csökkenés azt mutatja, hogy egy múltbeli referenciaidőszakhoz képest (az elmúlt öt év legmagasabb és legalacsonyabb értékű évének elhagyása után fennmaradó három év átlagához képest) idén mekkora bevételkiesés következett be. A bevételkiesés mértékét a hozam és az ár szorzata adja (a pontos módszertan a 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 3. mellékletében található). Felhívom a figyelmet, hogy az ideai bevétel meghatározásánál már a tárgyévi, jóval maga-

sabb terményárakkal kell számolni – szemben a korábbi évek bevételét adó, alacsonyabb terményárakkal!

Mekkora összeget kaphatok kárenyhítő juttatásként?

Ez több dologtól is függ. A kárenyhítő juttatás mértéke főszabály szerint a hozamérték-csökkenés 80 százaléka. Csak 40 százaléka, ha nem rendelkezem mezőgazdasági biztosítással (aminek az üzemi szintű referencia hozamérték legalább felére kell szólnia). A kárenyhítési juttatás összegét csökkenti a biztosító által már kifizetett kártérítés összege is. A visszaélések kiszűrésére került a jogszabályba a következő előírás: amennyiben a káresemény után bejelentett, becsült hozam és a tényleges hozam között legalább 30 százalékos eltérés van, úgy az előbbi, tehát a káreseményt követően bejelentett hozamot kell figyelembe venni.

Ugyanezt a logikát követi az is, hogy amennyiben a saját átlaghozam több mint háromszorosan meghaladná a megyei átlaghozamot, úgy a kárenyhítő juttatás alapjaként a megyei átlaghozamot kell figyelembe venni.

Amennyiben haszonbérmeiséklést veszünk igénybe, úgy a bérleti díj csökkenését le kell vonni a hozamérték-csökkenés összegéből – tehát a haszonbérmeiséklés igénybevétele csökkenti a kárenyhítő juttatás összegét.

Természetesen az is befolyásolja a kárenyhítő juttatás összegét, hogy mekkora forrás áll rendelkezésre a kárenyhítési alapon, bár ennek kapcsán már szó van a pénzügyi keret idej megemeléséről is.

Hasznos információk a kár bejelentéséről

Jól ismert szabály, hogy a kárt a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésétől számított 15 napon belül kell bejelenteni. Aszály esetén a 15 napos határidő számításának kezdő időpontja az a nap, amiktől a károsodás első alkalommal észlelhető volt. Fontos az is, hogy a kárbejelentést a betakarítást megelőzően legalább 15 nappal kell megtenni. Jó tudni, hogy a kárbejelentés nemcsak a növénykultúra teljes egészére, hanem annak a részterületére is megtehető, sőt a kárbejelentést akár vissza is lehet vonni – akár a bejelentett terület egy részére is.

• DR. CSEH TIBOR ANDRÁS,
A MAGOSZ MEGBÍZOTT FŐTITKÁRA

Másfél millió tonna búzát vitt el az aszály

Július eleji adatok szerint legalább másfél millió tonna búza veszett oda az aszály miatt. Az alföldi régiókban akkora az aszálykár, hogy még az elszállt gabonaárak mellett is veszteséges lesz a szántóföldi növénytermesztés.

Az aszály ellenére is fedezi a búza-termést a belföldi szükségletet, de kivitelre sokkal kevesebb jut, mint korábban – mondta az Aratási Koordinációs Bizottság ülése utáni sajtótájékoztatóján Budapesten az Agrárminisztérium (AM) mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára. Feldman Zsolt közölte, hogy az őszi árpa betakarítása véget ért, az őszi búza és repce betakarítása a vetésterület harmadánál tart. Az ukrajnai háború hatásai mellett a gazdáknak idén azzal is szembeesniük kell, hogy a szárazság jelentős károkat okoz, de számíthatnak a kormány segítségére – tette hozzá.

Nem éri el a négy millió tonnát sem a búzatermés

A munkálatok 1,6 millió hektárra terjednek ki, ebből 932 ezer hektár az őszi búza, 313 ezer hektár az őszi árpa, 205 ezer hektár a repce. A búzatermést egyelőre nehéz megbecsülni, de valószínűleg nem éri el a 4 millió tonnát, az elmúlt 5 év átlagához képest több mint 30 százalékos lehet a hozamcsökkenés. A termésátlagok között az időjárási hatások miatt jelentős, több mint kétszeres különbség is lehet megyénként, az eddigi átlag 3,6 tonna hektáronként. A repce termésmennyisége legfeljebb 400 ezer tonnára becsülhető, a hektáronkénti átlag 1,9 tonna, a visszaesés a korábbi évekhez képest 40–50 százalékos. Az őszi árpa betakarítása körülbelül 1,4 millió tonnával zárult, a hektáronkénti átlag 4,5 tonna, de a búzához hasonlóan nagy

az államtitkár nem zárta ki az állami elővásárlási jog gyakorlásának lehetőségét sem, ha a hazai ellátásbiztonság legkisebb mértékben is fenyegetve lenne. A minisztérium készül arra, hogy a továbbiakban is jelentős mennyiségű kárbejelentés érkezhessen. A 12,5 milliárd forintos kárenyhítési alap bővítéséről az összes igénylés ismeretében, a bejelentési időszak végeztével születhet döntés. Az aszálykárokat is érvényes mezőgazdasági biztosítá-

sok díjtámogatását lehetővé tevő keretet emelik, a 14 milliárd forint 65 százalékos hozzájárulást tesz lehetővé a több mint 10 ezer biztosítással rendelkező termelő támogatására – tette hozzá az államtitkár.

Túlélésre játszanak idén a gazdálkodók

A Gabonatermesztők Országos Szövetségének (GOSZ) elnöke kifejtette, hogy az ipari és vetőmag-felhasználással együtt körülbelül 2,5 millió tonnás belföldi fogyasztás mellett legfeljebb 1 millió tonna maradhat kivitelre a learatott búzából. Korábban a 2,5 millió tonnát is elérhette a kivitel. Az időjárás kedvezőtlen hatásaival korábban is kellett számolni, de az előző években a termést a későn jött esők végül valamennyire megmentették – mondta Petőházi Tamás, aki úgy vélte, hogy

nyeket is súlyosan károsítani fogja, további több százezer hektárról érkezhettek még kárbejelentés – tette hozzá Petőházi Tamás.

Még nincs vége

Az agrárkormányzat arra számít, hogy a kukoricára és a napraforgóra is lesznek aszálykár-bejelentések, így termelők által július 4-éig aszálykárosként jelentett, több mint 320 ezer hektáros terület növekedni fog. Ezeket a jelzéseket november 30-áig tehetik meg a károsultak, így azt, hogy a kárenyhítési alapon rendelkezésre álló 12,5 milliárd forinthez képest szükség lesz-e további forrásra, csak ez után az időpont után lehet megmondani. Az ugyanakkor biztos, hogy megemelik az aszályhoz kapcsolódó biztosítások támogatását, a 14 milliárd forintos keret pedig azt jelenti, hogy a támogatásintenzitás 65 százalékra emelkedik. Az exportbejelentési kötelezettséggel a termelők is egyetértenek, ők fogyasztók is, és számukra is fontos az ellátásbiztonság – mondta a tájékoztatót Petőházi Tamás, a GOSZ elnöke. Már az elmúlt években is érezték a klímaváltozás hatásait, de a májusi csapadék mindig megmentette őket „Idén ez elmaradt, a keleti országrész termelői számára pedig a két tonna körüli termés tragédia, abból a magas terményárak ellenére még nullára sem lehet kihozni az eredményt” – fogalmazott. A 2021/2022-es szezonban ugyanis

hektáronként 430–470 ezer forint a termelési költség, ezzel áll szemben a tonnánként 110 ezer forint körüli eladási ár.

Az aszály ugyanakkor még tart, a kapás növényekre is kihatással lesz, a GOSZ-elnök szerint pedig ezért át kell gondolni a szántóföldi növénytermesztési stratégiát. A kárbejelentésekből 160 ezer hektár a búza, de várható, hogy a kapások után is több százezer hektárra lesznek kénytelenek aszálykárt bejelenteni.

A kormány igyekszik minden segítséget megadni

Június legvégére a 300 000 hektárt is meghaladta az aszálykár-bejelentéssel érintett területek nagysága – közölte Nagy István agrárminiszter.

Az aszály miatt kialakult helyzetben az agrártárca minden lehetséges eszközzel támogatja a termelőket, akiknek többek között az agrárkár-enyhítési rendszer és az aszálybiztosítás jelenthet segítséget – írta közösségi oldalán Nagy István. Az agrárminiszter arra hívta fel a figyelmet, hogy az elmúlt években hazánk kiépítette azt az európai összevetésben is kiemelten fejlett és több pilléren nyugvó, mezőgazdasági kockázatkezelési rendszert, amely a jelenlegi helyzetben is segítséget képes nyújtani a gazdálkodóknak. A múlt hét végéig már több mint 300 ezer hektárra jeleztek aszálykárt a termelők, ami a háromszorosa a korábbi évek hasonló időszakig megtett bejelentéseknek – tette hozzá.

A szak tárca vezetője hangsúlyozta, a kárenyhítési alap – amelynek forrásait a termelők és az állam

közösen, egyenlő arányban biztosítja – az elmúlt években mindig helytállt a természeti károk okozta bevételkiesés kompenzálásában. Most történelmi léptékű aszály sújt bennünket, így már szinte biztosan kijelenthető, hogy a gazdálkodói

károk mértéke meg fogja haladni az alap nagyságrendileg 12,5 milliárd forintos keretét – emelte ki a miniszter. Kifejtette, az idei év összes kárigényét a gazdálkodási év után, az év végéig beadott gazdálkodói igénylések alapján lehet összesíteni és a kárenyhítési alap feltöltéséről a következő év februárjában dönthet a kormány. Az agrártárca vezetője tájékoztatja a kormányt a kialakult helyzetről, a végleges és jogos gazdálkodói kárigények összesítése után pedig javaslatot fog tenni arra, hogy a kárigények alapján a kabinet döntson majd az alap forrásainak kiegészítéséről.

Arról is beszélt, hogy öt év alatt több mint háromszorosára, tízezer fölé nőtt azoknak a gazdálkodóknak a száma, akik a kormányzat által támogatott díjjal kötöttek aszály-

kárra biztosítást. Az így lefedett terület nagysága tavaly már meghaladta a 600 ezer hektárt. A miniszter szerint további segítséget jelenthet, hogy az idei évben a megemelkedett igényekre tekintettel többet lehet biztosítani a díjtámogatott aszálybiztosításokhoz. Így lehetővé válik az aszályhoz kapcsolódó biztosítási díj 65 százaléka-ként a kormányt a kialakult helyzetről, a végleges és jogos gazdálkodói kárigények összesítése után pedig javaslatot fog tenni arra, hogy a kárigények alapján a kabinet döntson majd az alap forrásainak kiegészítéséről.

Az Európai Bizottsághoz fordult az agrártárca

Az aszályhelyzet miatt az Agrárminisztérium az Európai Bizottsághoz fordult július 11-én az agrár-környezetgazdálkodási programban részt vevők érdekében. A tárca szerint a hazánkat sújtó rendkívüli aszályhelyzet miatt a növénytermesztők mellett az állattartók is súlyos károkat szenvednek el. A takarmány előállításához szükséges terméshozamok ugyanis messze a normális mennyiség alatt maradnak. Az agrártárca minden lehetséges eszközzel küzd ebben a nehéz helyzetben annak érdekében, hogy csökkenjenek a mezőgazdasággal foglalkozó gazdaságok veszteségei. A küzdelem egyik lépéseként hazánk soron kívüli engedélyt kért az Európai Bizottságtól az agrár-környezetgazdálkodási programban (AKG) érintett gyepterületekhez kapcsolódó időbeli kaszási korlátozások feloldására.

A fenyegetések miatt a kamara megtette a szükséges jogi lépéseket

Teljesen alaptalan állítás, hogy a jégkarmérséklő miatt lenne kevesebb eső

A közösségi oldalon kezdett el terjedni az a hamis hír, miszerint szélesebb körben a jégkarmérséklő rendszer felelős a kelet-magyarországi aszályért. Az állítás teljesen alaptalan. Cikkünkben az álhírterjesztők által elhintett tévhiteket cáfoljuk egyértelműen.

A tartósan elhúzódó aszály miatt – amely egész Európát, illetve Magyarországot, azon belül pedig legfőképp a kelet-magyarországi területeket sújtja – sok gazdálkodó elkészedett, ami érthető. Ugyanakkor az elmúlt időszakban felerősödtek olyan – a realitást abszolút mellőző – hangok, amelyek a jégkarmérséklő rendszert teszik felelőssé a szárazságért. Ebben önkéntes „álmeteorológusok” is élharcosok, akiket a valódi meteorológus szakemberek (a kamarától is függetlenül) sorra cáfolnak. A „boszorkányüldözés” a hetekben egyre súlyosabbá vált, egyesek attól sem riadtak vissza, hogy halálosan megfenyegezzék a rendszer generátorkezelőit.

Nagyon durva személyes, írásos, névtelen leveles, illetve telefonos fenyegetéseket is kaptak generátor-

kezelők. Például van, akinek a családját is megfenyegették, illetve azzal fenyegetőztek, hogy rágyújtják a tarlót. De olyan is megesett, hogy húszfős társaság személyesen fenyegette a kezelőt, a rendőrséget is ki kellett hívni emiatt.

A kamara által tett lépések

A kamara tett és szükség esetén tesz további jogi lépéseket. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara az ügyészségen feljelentést tett a fenyegetések, illetve a rémhírkeltés miatt. Ezzel egyidejűleg – munkatársai testi épségét mindenek elé helyezve – egyes alföldi megyékben, a fenyegetést kapott egyes generátorkezelők körzeteiben ideiglenesen leállította a rendszert. Több megyé-

ben kellett leállítani generátorokat egyes körzetekben, illetve több további generátor kezelésére alapvetően emiatt nincs jelentkező. Ez azt jelenti, hogy a NAK egyes területeken nem tudja teljes körűen biztosítani a jégkár elleni védekezést, ami nemcsak a gazdálkodókat, hanem a lakossági ingatlanokat és ingóságokat is érinti.

Több másik generátorkezelőt ért fenyegetés vagy egyéb atrocitás, ezen kezelők saját felelősségükre továbbra is működtetik a berendezéseket.

Aszály kapcsán segítség a gazdálkodóknak

A NAK minden lehetséges eszközzel támogatja az évtizedek óta nem látott aszály miatt súlyos károkat szenvedő termelőket. Falugazdász-hálózata révén segíti a kárfelmérést, egyeztetéseket folytat az agrártárcával és a biztosítókkal, együttműködik a kormányhivatalokkal annak érdekében, hogy gördülékenyen haladjon az ügyintézés. Ugyanakkor elfogadhatatlan, hogy egyesek végső elkészedtségükben saját gazdátársaik ellen forduljanak, őket halálosan megfenyegezzék.

Nem a rendszer az aszály oka

Tudományosan bizonyított, hogy az általunk működtetett rendszernek semmilyen hatása sincs a csapadékmennyiségre, az kizárólag a kialakuló jégzemcsék méretét képes befolyásolni. A gyakorlati tapasztalatok is ezt támasztják alá: idén januárban és februárban is rendkívül kevés csapadék hullott, így kora tavasszal is komoly aszály sújtotta hazánkat, holott csak április 15-től működik a jégkarmérséklő rendszer.

Az is nyilvánvalóan cáfolja a tévhiteket, hogy a rendszer 2018 óta üzemel, és az elmúlt 4 esztendőben nem volt ilyen mértékű aszály. A rendszer üzembe helyezése előtt pedig például 1990-ben, 1992-ben, 1993-ban, 2003-ban és 2007-ben is nagyon komoly aszály volt, főképp a keleti országrészben. Valamint a KSH adatai szerint 2012-ben, 2013-ban és 2015-ben is aszály volt.

A jelenlegi extrém aszály globális időjárási viszonyokra vezethető vissza, amelyek nemcsak hazánkban, hanem Európa számos más országában (ott is, ahol nem működik jégkarmérséklés) rendkívüli csapadékhiányt okoznak. Európa déli, délnyugati és nyugati részein (Olaszországban, Spanyolországban, Dél-Franciaországban, Kelet-Németországban) a legsúlyosabb a probléma, de Nyugat-Lengyelországot, Szlovákia és Magyarország keleti részét, illetve Romániát és Ukrajnát is sújtja ez az időjárási jelenség.

Tévhitek a rendszerről – és azok cáfolata

„Szétválasztja a felhőket?” – A rendszer egyáltalán nem tudja befolyásolni a magasabb légköri tevékenységet. A generátorok a hatóanyagot 50 méter magasságig jut-

tatják ki, onnan a jégveszélyes felhőzetig az feláramlással jut fel. A kijuttatott ezüst-jodid mennyisége csak 10 gramm/óra, ami akár több száz köbkilométer térfogatban oszlik el.

„Kiesőzteti a felhőket?” – Tévhit, hogy a nyugatról az országba beérkező felhőket „kiesőzteti” a rendszer, az erre alkalmatlan.

„Kizárja a felhőket a keleti országrészből?” – Az országba többségében nyugatról és délnyugatról érkeznek zivatarfelhők, melyek kelet felé haladva, folyamatosan veszítenek nedvességtartalmukból, így az ország keleti részét már kevesebb csapadék éri el. A keleti országrészre jellemzően két irányból érkeznek nagy mennyiségű csapadékot tartalmazó zivatarok. Ezek nagyrészt ÉNY vagy K-DK irányból érkeztek a keleti területekre. Az ÉNY-ről és K-DK-ról érkező zivatarok a klímaváltozás hatására az utóbbi években elmaradtak. Ezért van aszály a keleti országrészben, illetve Szerbiában, Romániában és Ukrajnában is.

„Azért van kevesebb csapadék, mert üzemelnek a generátorok?” – Ez nem igaz. A generátorok nem mennek, azok csak akkor kerülnek bekapcsolásra, amikor jégveszélyes zivatarfelhő várható egy adott területre. Ha kevés zivatarfelhő érkezik egy járásba, akkor keveset mennek a generátorok, ha több, akkor többet. Például 2022-ben harmadannyit üzemeltek a generátorok, mint egy olyan évben (például 2018 vagy 2019 vagy 2020), amikor nem volt aszály.

A kamarától függetlenül is számos szakember, meteorológus cáfolja az igaztalan állításokat. A témában a szakajtó és a mértékadó

média is több cikket közölt, rámutatva az állítás képtelenségére.

Az országos jégkarmérséklő rendszerről általánosságban

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kiépített rendszernek az ideje az ötödik üzemelési éve, működtetéséhez az Agrárminisztérium a Kárenyhítési Alapból évi legfeljebb 1,5 milliárd forintot biztosít. Az ország 986 pontjáról talajgenerátorokkal – 219 automata és 767 manuális generátor – ezüst-jodid tartalmú hatóanyagot a felhőkbe juttató rendszer minden évben több milliárd forint kárt előz meg a mezőgazdaságban, emellett lakossági, ipari, állami létesítményeket, ingatlanokat és ingóságokat is véd. A rendszer riasztási időszaka április 15-től szeptember 30-ig tart.

A hatóanyag feláramlással jut a felhőkbe, ott csökkentve a kialakuló jégzemcsék méretét. A jégcsók előfordulásának valószínűsége nem zárható ki teljesen, azt viszont garantálni lehet, hogy a lehulló jégzemcsék mérete kisebb lesz annál, mint amelyek a rendszer használata nélkül hullának le.

A rendszer működése előtti, 2015–2017-es évekhez képest a 2018–2021 években országszerte 42 százalékkal kisebb területre érkezett jégkárbejelentés. Éves szinten átlagosan kb. 50 milliárd forintnyi érték megővéséről beszélhetünk.

• NAK

Az OMSZ megerősítette: nem a jégkarmérséklő rendszer okozza az aszályt

Az Országos Meteorológiai Szolgálat tájékoztatása szerint az országosan működő jégkarmérséklő rendszer nincs hatással a csapadékmennyiségre, csak a jégzemek méretét csökkenti, amivel mérséklődnek a jégesőből adódó károk.

A kamara által működtetett jégkarmérséklő rendszer minden évben április 15. és szeptember 30. között üzemel. A rendszert az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) által küldött riasztások alapján működtetik. Az OMSZ megkeresésünkre nyilatkozott a jégkarmérséklő rendszer működéséről és az idén tapasztalható szárazság éghajlati okairól. Tájékoztatásuk szerint a jégkarmérséklő rendszer 2018 óta működik országosan, de a Dél-Dunántúlon már évtizedeken keresztül működött. A rendszer működése alatt előfordultak csapadékos, extrém csapadékos és aszályos évek egyaránt. A rendszer nincs ráhatással a csapadék mennyiségére, csak a jégzemek méretét csökkenti, ennek köszönhetően a jégverés által okozott károk csökkennek.

Az OMSZ megerősítette, hogy idén a dunántúli területek több csapadékot kaptak, mint az Alföld vagy Északkelet-Magyarország. Az idei tél rendkívül száraz volt, az olvadó hó és az ebből származó mélyre beszivárgó vizekkel nem lehet számolni és csak kora tavasszal volt átfogó, kiterjedt területeket érintő esőzés. A tavaszi esőzések óta csak kis területeket érintő zivatarok adtak csapadékot.

Az aszály tehát a korábban említett okok következménye, valamint a tavalyi év alacsony csapadékmennyisége is hozzájárult az idei aszályhoz. A nyugati országrészben azért szerencsésebb a helyzet, mert az Alpokról leszáradó, illetve továbbfejődő zivatarrendszerek érintették a térséget, de ezek a keleti megyékbe nem vagy csak legyengülve érkeznek meg.

CSIZMADIA DÁVID

A jégkarmérséklő rendszernek nincs hatása a felhőképződésre

Az alábbiakban csapadékatatok segítségével is megmutatjuk, hogy az alkalmazott jégkarmérséklési technika nem tehető felelőssé azért, hogy az idei nyárra extrém aszály alakult ki. Magyarországon április 15. és szeptember 30. között működik a jégkarmérséklő rendszer. Emiatt biztosan nem lehetett semmilyen hatással a március hónapban lehulló csapadék mennyiségére. A szomszédos ábrán jól látható, hogy az idei év márciusában az egész országban – egy kis területet kivéve az ország északkeleti részén – a sokéves átlagnál lényegesen kevesebb csapadék hullott (1. ábra). Különösen igaz ez a Pécs–Nyíregyháza vonaltól délre eső területre. Itt a sokéves átlagnak csak kevesebb mint 40%-a hullott le.

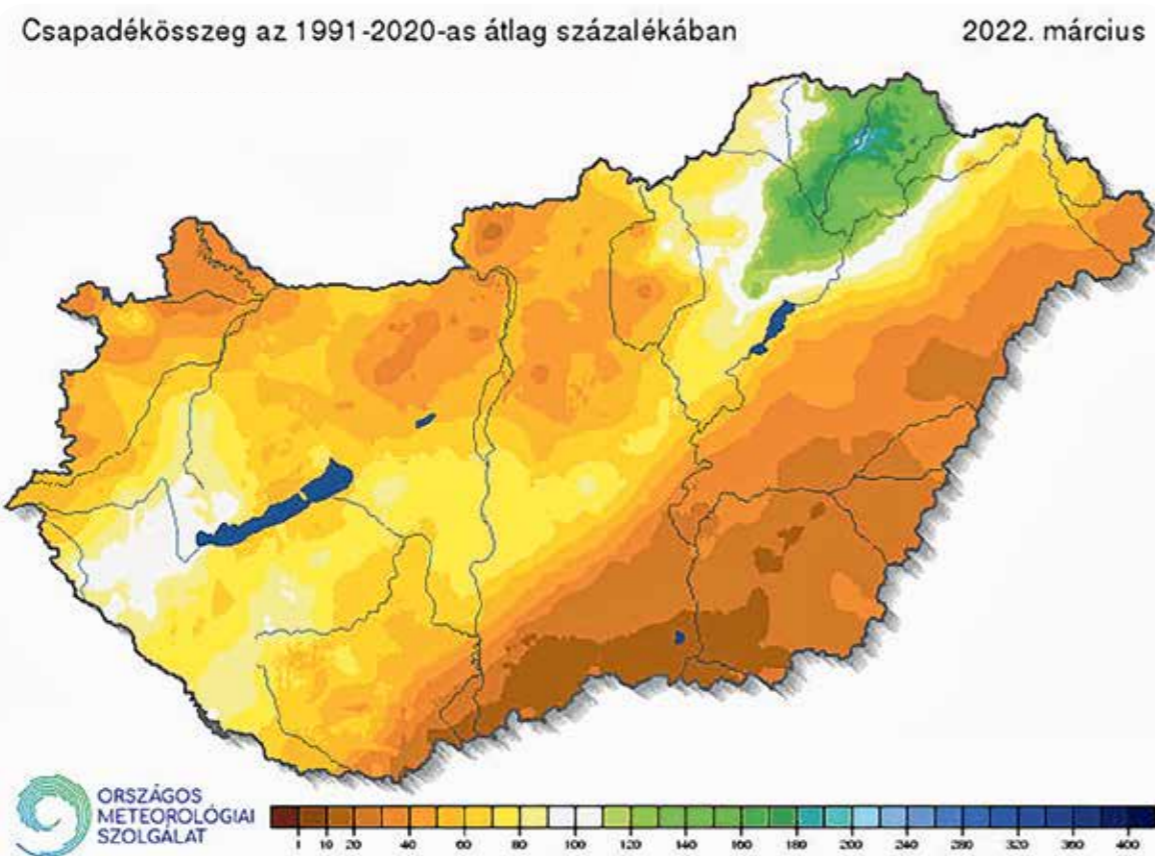
Sajnos ez a tendencia májusban és júniusban is folytatódott.

A lehullott csapadék térbeli és időbeli eloszlása évről évre jelentősen változik. A 2. ábra a 2020 júniusában (ekkor a jégkarmérséklő rendszer már működött) lehullott csapadéknak a sokéves átlaghoz viszonyított arányát mutatja. Mint az az ábrán jól látható, ebben az átlagosnál csapadékosabb évben az egész országban több csapadék hullott júniusban, mint a sokévi átlag. A növekedés ott volt a legnagyobb, ahol általában az országos átlagnál kevesebb csapadék hullik, a Duna–Tisza között és a Tiszántúlon (így például Békés, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében) a sokéves átlagot több mint kétszeresen meghaladó csapadék esett.

Mind az elméleti megfontolások, mind a fentiekben bemutatott csapadékatatok alapján kijelenthetjük, hogy az idén kialakult aszályos időjárás oka biztosan nem a jégkarmérséklő rendszer működése. Ennek hátterében a nagy skálájú időjárási rendszerek (ciklonok és anticiklonok) mozgása és fejlődése áll.

Elméleti összefoglaló

A felhő kialakulását és életciklusát döntően két dolog határozza meg: a levegő függőleges irányú sebessége, illetve a felszín közelében lévő vízgőz mennyisége. Mind a két mennyiséget jellemzően hatalmas, több száz vagy ezer kilométeres kiterjedésű légköri

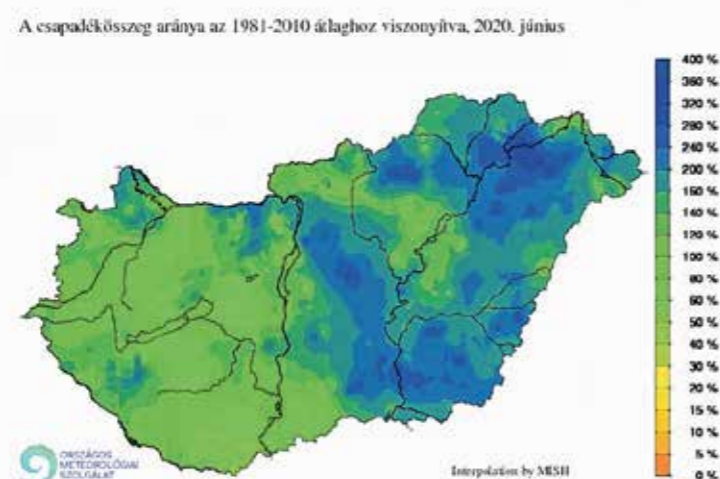
1. ábra: Az idei év márciusában az egész országban a sokéves átlagnál lényegesen kevesebb csapadék hullott

folyamatok alakítják, befolyásolják. A levegő felfele irányuló sebessége a zivatarfelhők intenzitásától függően 10 és 40 m/s (36 km/h és 144 km/h) között változik. A levegő áramlásának fenntartásához szükséges energia egy kisebb kiterjedésű zivatarfelhő esetében is megközelíti a Paksi Atomerőmű egy blokkjának napi

energiatermelését. A zivatarfelhőkben megfigyelhető függőleges irányú áramláshoz szükséges energiát a vízgőz lecsapódása biztosítja. Több mint 10 000 tonna vízgőz lecsapódása szükséges a fentiekben tárgyalt, kisebb kiterjedésű zivatarfelhő kialakulásához. Ezen adatok jól szemléltetik, hogy a levegő áramlási sebes-

ségének és/vagy a kicsapódó vízgőz mennyiségének akár csak kismértékű módosítása csak nagyon nagy energiabefektetéssel valósulhat meg. Erre semmilyen, jelenleg alkalmazott technológia nem képes. A Magyarországon és a világ más országaiban alkalmazott jégkarmérséklési módszer a csapadék halmazállapotának megváltoztatásán alapul. A zivatarfelhőkben mindig alakulnak ki jégzemek. Ha nem nagy a méretük (kisebbség mint 5 mm), akkor rendszerint elolvadnak, mire elérik a felszínt. A nagyon intenzív zivatarfelhőkben kialakuló, néhány cm-es átmérőjű – nagyobb sebességgel hulló – jégzemek tömege azonban csak nagyon kis mértékben csökken a 0°C-os hőmérsékleti szint és a felszín közötti kb. 3 km-es út során. Tehát, ha sikerül csökkenteni a jégzemek átlagos méretét, akkor a hatékonyabb olvadás következtében az esőcseppek aránya növekszik a jégzemek rovására.

• PROF. DR. GERESDI ISTVÁN
AZ MTA DOKTORA,
EGYETEMI TANÁR

2. ábra: A 2020 júniusában lehullott csapadéknak a sokéves átlaghoz viszonyított aránya

JELENTKEZZEN MOST!

BÁBOLNAI
GAZDANAPOK
2022. szeptember 8-10.

Arasson sikert!

35 éve a gazdák szolgálatában.

BABOLNAIGAZDANAPOK.HU

SZERVEZŐ:

RENDEZŐ:

Egyre többen tartják fontosnak az EU stabil élelmiszer-ellátását

Az Európai Bizottság 2022 júniusában tette közzé az „Európaiak, a mezőgazdaság és a KAP” című Eurobarométer legújabb jelentését, amely rendszeresen számot ad arról, hogy az uniós állampolgárok hogyan ítélik meg az unió mezőgazdaságát, a vidéki térségek alakulását, valamint a Közös Agrárpolitikát. A felsorolt témák mellett a kereskedelmi egyezmények, a védjegyek, a különböző étrendi igények és az iskolaprogramok is helyet kaptak a felmérésben.

A Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának megbízásából lefolytatott vizsgálatra 2022. február-márciusban, az orosz-ukrán háború kitörésekor került sor az EU 27 tagállamában. A felmérés célja, hogy visszajelzést adjon arról, hogy miként vélekedik az unió lakossága a mezőgazdaságról, a vidéki térségekről, valamint a Közös Agrárpolitikáról. A 2022. évi jelentés szerint az uniós polgárok közel fele (49%) gondolja úgy, hogy a KAP elsődleges célja a stabil élelmiszer-ellátás biztosítása kell hogy legyen, amely 6 százalékpontos növekedést jelent a két évvel ezelőtti eredményhez képest. Emellett már 55%-ra növekedett azok aránya, akik szerint az EU agrárpolitikájának hozzá kell járulnia az elfogadható élelmiszerárak biztosításához is.

A fenntarthatóságra vonatkozó kérdések a felmérésben jelentős hangsúllyal szerepeltek, az azzal kapcsolatos lakossági elvárások pedig a válaszokban is visszatükröződtek. Azzal a kijelentéssel, miszerint az EU-ban gazdálkodók munkamódszereik megváltoztatásával jobban kivethetnek a részüket az éghajlatváltozás elleni küzdelemből, még ha ezáltal az EU mezőgazdasága kevésbé lesz versenyképes, a válaszadók 67%-a értett egyet. A magyar megkérdezettek esetében ez az arány még magasabb, 86%

volt. A környezettudatosság mellett azonban érdemes megemlíteni az uniós lakosság növekvő érzékenységet, mivel a megkérdezetteknek csak 60%-a állította, hogy hajlandó lenne 10%-kal többet fizetni az olyan mezőgazdasági termékekért, amelyek előállításuk módja csökkenti a szénlábnyomukat. Ez az eredmény 6 százalékpontos csökkenést jelent az előzőhöz képest. Magyarországon a felmérésben részt vevők 50%-a mutatott erre hajlandóságot, amely 7 százalékponttal kevesebb, mint 2020-ban volt.

Az Európai Unió jövője szempontjából a vidéki térségek továbbra is nagy jelentőséggel bírnak. A megkérdezettek 95%-a gondolta úgy, hogy az agrárium és a vidéki térségek fontos szerepet töltenek be ezen a téren, Magyarország esetében ez az érték pedig 96%-ot ért el.

A gazdálkodók két fő feladatát illetően a válaszadók többsége elsősorban a biztonságos, egészséges, jó minőségű és fenntartható élelmiszerekkel való ellátást jelölte meg, ezt követte a sorban a haszonállatok

jólétének biztosítása, harmadikként pedig az EU állandó, folyamatos élelmiszer-ellátásának biztosítása szerepelt. A magyar megkérdezettek visszajelzése is hasonló volt, a második legfontosabb feladatként azonban a lakosság minőségi termékek széles választékával történő ellátása kapott helyett.

A Közös Agrárpolitika vonatkozásában nemcsak az uniós állampolgárok, hanem a magyar megkérdezettek 70%-a nyilatkozott úgy, hogy már hallott az unió által a mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatásról. Mindkét esetben némi visszaesés volt tapasztalható a két évvel ezelőtti felméréshez képest. A jelentésben foglaltak fontos visszajelzésként szolgálnak arról, hogy miként alakul a közvélemény a KAP-ot illetően. Tekintettel arra, hogy az új KAP 2023-tól indul, reméljük, hogy a következő felmérés során ez az arány már egy növekvő tendenciába fordul át.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Lazítsunk egy kicsit!

Lazítsunk, persze ne most, a munkák kellős közepén, s ne a csontszáraz talajban, hiszen abba könnyen beletörhet a bicskánk, a késünk. A talajtömörödési helyzetkép finoman szólva is lehangoló, s e munkafolyamatok elhanyagolása jelentősen kihat az aszályérzékenységre.

Hazánk termőterületének kétharmadán tömörödésre hajlamos talaj található, és a gyakorlati tapasztalatok alapján ennek döntő részén tapasztalható is e káros jelenség. A talajtömörödés részben természetes folyamat, a csapadék – különösen a csapás talajoknál – leiszapoló hatásának következtében csökken a porüstérfogat. Másik fő ok a talaj szervesanyagkészletének igen jelentős csökkenése mellett a talajon járás, hiszen az erő- és munkagépek, a túl nedves talajállapotok mellett végzett munkálatok is tömörítik.

A gazdálkodók előtt is ismert, hogy a tömör réteg fizikailag gátolja a természetett növény gyökérzetének mélyre hatolását, gátolt a víz- és tápanyagfelvétel is és a természetes sikere az időjárás kegyeire van bízva. A deformáltan, vízszintesen növekvő gyökerek nem képesek a növényállomány egyenletes táplálására. Ez a jelenség különösen aszályos évben veszélyes, mivel a felső, megfelelően laza rész hamar kiszárad, a mélyebb rétegekből viszont a gőzhalmazállapotú víz felfelé áramlása a tömör rétegek miatt szinte lehetetlen.

A tömődött talajállapot ilyen módon fokozza az „aszályhatást”. E jelenség kisebb csapadék után szemmel látható a terület tömörödött sávjain és foltjain, a gyenge és károsodott növények által.

- A tömör talaj hatásai a következők:
- romlik a talaj víz-, levegő- és hőforgalma (levegőtlenység, belvíz);
 - lassul a mikrobiológiai tevékenység, a földigiliszták aktivitása;
 - megszűnik pl. mikrobiális szervesanyag-lebomlás, csökken az ebből származó növénymaradványok

- humifikálódása, tápanyagok feltáródása;
- lelassul a növények tápanyag- és vízfelvétele (aszályhatás, növénypusztulás);
- nagyobb a kórokozók és kártevők elszaporodásának lehetősége;
- a talaj felső rétege védtelenné válik az erózióval és a deflációval szemben.

A lazítás feladata a fenti problémák orvoslása, a tárcsa/eketalp rétegek felszámolásával is.

A tömörödött talaj így nem tud a gazdája segítségére lenni. Az ideai aszályos időjárás – bár most a rendkívüli csapadékhiány az Alföldön jó talajállapotok mellett is problémát okozott volna – is jelzi, hogy csak a csapadékban bízni nem mindig célravezető. Tennünk kell a lehulló csapadék talajba szivárgásának elősegítésében, a nagy esők esetén a talaj eliszapolódásának csökkentésében, hisz az eliszapolódott talaj ismét tömörödést produkál, tehát ha nem figyelünk a talaj fedésére is – mulcsozás, takarás –, egy ördögi körben mozgunk.

Fontos a megfelelő időpontban elvégzett munkaművelet. A tömör talajállapot csak száraz – persze nem csontszáraz – talajban szüntethető meg, azaz a lazítás mélységében nem kenődhet a talaj. Fontos, hogy a lazítást lezárással együtt végezzük, hisz enélkül a termőrétegben még raktározott vizet is elveszíthetjük. Gépek helyett lazíthatunk bizonyos mértékig keresztvirágúak gyökereivel vagy pl. melioratív retekkel is, persze ezek hatása azért korlátozott.

VPAKG 2021 támogatás esetén e feladat választható előírás, s ezt a 3 év alatt legalább egyszer tegyük is meg, s jelentsük is le 15 napon belül. Hatása miatt megéri!

• SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

Pozitív változás az online permetezési naplónál

A NAK, a Magosz, a GOSZ, a FruitVeB, a HNT, a Gyógynövény Szövetség, illetve a Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara kezdeményezésére 2022. június 28-án egyeztetést folytattunk Nagy István agrárminiszter úrral az online permetezési napló általános vezetési kötelezettségének szakmai szempontok figyelembevételével történő módosítása érdekében.

A megbeszélésen egyértelművé vált, hogy az érintett szakmai szervezetek mindegyike fontosnak tartja a minisztérium kezdeményezését és a beporzók védelmét, csak a megvalósítás módjával és annak teljesíthetőségével szemben vannak kifogá-

saik. A konstruktív párbeszéd eredményeként sikerült egy olyan kompromisszumos megoldást találnunk, amivel az eredeti célkitűzés megvalósíthatóvá, a gazdák adminisztrációs terheinek vállalhatatlan növekedése pedig elkerülhetővé válik.

Az egyeztetés eredményeként a szabályok 2022. július 1-jei hatálybalépését fél évvel későbbre halasztja az Agrárminisztérium, így rendelkezésre áll fél év a szabályok részletes kidolgozására és az elektronikus rendszer tesztelésére, amelyhez várjuk a gazdák széles körének jelentkezését. A kötelezettség ennek megfelelően 2023. január 1-jétől lép életbe, amely előtt kiértékeljük a tesztelés eredményeit és a szükséges változtatásokat is. A szakmai szervezetek javasolták egy egyszerű és jól használható mobilapplikáció fejlesztését is, ami jelentősen megkönnyítené az adatszolgáltatást.

További eredmény, hogy a beporzók védelme érdekében csak a legkockázatosabb, rovarölőszeres kezeléseket kell majd a munkavégzést követő 24 órán belül digitálisan bejelenteni és csak a szántóföldi növénytermesztőket érinti majd a kötelezettség.

A kisebb gazdálkodók adminisztrációs terheinek csökkentése érde-

kében, igazodva a 2023 évtől induló Közös Agrárpolitika hazai szabályaihoz, a 10 hektárnál kisebb területet művelő gazdák mentesülnek a kötelezettség alól.

Az Európai Unió fenntartható növényvédelemmel kapcsolatos új rendeletmódosítása előírja majd, hogy a tagállamok elektronikus regisztert hozzanak létre a növényvédelmi kezelésekről és arról évente szolgáltatassanak adatot a Bizottság részére. Ennek teljesítése érdekében 2023 évtől a korábbiakban az AKG programban részt vevő területekről történő évi egyszeri elektronikus adatszolgáltatás kiterjesztésre kerül minden növényvédelmi tevékenységet végző gazdálkodóra. Ennek megfelelően a 2023. évi elektronikus permetezési napló feltöltésére 2024 januárjában kerül majd sor.

A változások egyértelműen előrelépést jelentenek a transzparensabb növényvédőszer-használatban és a beporzók védelmében, ami minden felelősségteljes gazdálkodó közös érdeke, ahogyan az illegális növényvédőszer-forgalmazás elleni fellépés is. Egybehangzó véleményként fogalmazódott meg az igény a szabálytalanságok visszaszorítására és a szabálytalankodók kiszűrésére, akik miatt egész ágazatokat bélyegznek meg.

• FODOR ZOLTÁN/NAK

Elérhető a Nébih elektronikus permetezési napló vezetésére szolgáló felülete

A Nébih elektronikus felületén kell vezetni 2022. július 1-jétől a permetezési naplót, azaz az értékesítési célra szánt növényi termékek előállítás, raktározása és feldolgozása során végzett növényvédő szerek kezelésekről vezetett nyilvántartást. A Nébih minden érintettet arra biztat, hogy a feltöltési felület éles indulásáig rendelkezésre álló időben ismerkedjen a feltöltési felülettel, amelyhez részletes felhasználási útmutató is az érintettek rendelkezésére áll. A permetezési napló vezetésére szolgáló elektronikus felület a Nébih Ügyfélprofil Rendszerén (ÜPR) keresztül érhető el: <https://upr.nebih.gov.hu/login> A Nébih ÜPR felületén belépve, Ügyfélkapus azonosítás után a felhasználó az Ügyintézés menüpontot kiválasztva a következő útvonalon találja a feltöltési felületet: Növény és talaj/Növényvédelem/TESTÜZEM – Elektronikus permetezési napló (adatszolgáltatás növényvédelmi kezelésekről).

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

AKKREDITÁLT LABORATÓRIUMI
TALAJVIZSGÁLAT ÉS LEVÉLANALÍZIS

RENDELJE MEG HELYBEN, VERSENYKÉPES
ÁRON LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATÁT!

A részletekért keresse
falugazdászát!

www.nak.hu/labor

Sikeres rajtot vett az erdészeti gépeket bemutató szakmai rendezvénysorozat

Az Agrárgazdasági Kamara kezdeményezése és támogatása mellett az erdészeti ágazat szereplőivel közös szervezésben elindult rendezvénysorozat célja az erdőgazdálkodás – ezen belül a fahasználat és az erdőművelés – gépeinek, gépesítési rendszereinek elméleti és gyakorlati bemutatása.

A kezdeményezéssel – végső soron a tájékoztatási szolgáltatás keretében – egy olyan küldetést vállal fel a kamara, amelynek keretében az erdészeti vállalkozások megismerhetik az erdészeti munkákhoz hazai viszonyok között is hatékonyan használható korszerű gépeket.

A téma aktualitását – többek között – az adja, hogy az élők munkáinak emelkedő díja, az alacsony munkakerő-kínálat, az erdei körülmények között végzett nehéz fizikai munka alacsony népszerűsége s az egyes munkaműveletek megfelelő időben való elvégzésének szükségessége mind-mind arra ösztönzik az erdőgazdálkodókat, erdészeti kivitelező

vállalkozásokat, hogy gépekkel váltsák fel, illetve gépekkel segítsék az élő munkaerőt. A gépek jelentős része ugyanis gyakorlatilag időjárás-tól és terepviszonyoktól függetlenül bevethető, s közel egyenletes teljesítményt nyújt.

Fontos ágazati célkitűzés tehát az erdészeti vállalkozásokat olyan helyzetbe hozni, hogy a gyakran százezeres nagyságrendű gépek beszerzéséhez időben s kellő mértékű támogatáshoz juthassanak, s ezzel fenntartsák versenyképességüket.

A rendezvénysorozat első állomásán – május 26-án, az OEE Gépesítési Szakosztályával és a KEFAG Zrt.-vel közös szervezésben – alföldi

körülmények között a véghasználatokban bevethető harveszterek és forwarderek kerültek bemutatásra. Míg a második alkalommal – június 23-án a Mátýásfa Kft.-vel, az OEE-vel és a Mecsekerdő Zrt.-vel közös szervezésben – elsősorban gyéritésben, közepkorú lombos állományban ismerkedhettek meg a szakemberek a legújabb technikai megoldásokkal.

A harveszterek a fakitermelés leghatékonyabb képviselői, mind fenyves, mind lombos állományokban. Számuk – a korábban említettek miatt – Magyarországon is nő, annak ellenére, hogy a zömében lombos hazai állományokban a megfelelő géptípus kiválasztása elsődleges szempont.

A szakmai napon mind a gyakorlati szakemberek, mind az OEE Gépesítési Szakosztályának vezetője (dr. Czupy Imre) elmondták, hogy a harveszterek, forwarderek hazai elterjedése ellenére a megfelelő tudással rendelkező gépkezelők akk-

reditált képzése Magyarországon egyelőre nem megoldott, amely probléma megoldásához az Agrárkamarával közös fellépést kezdeményeztek.

Mindkét esemény „telt házas” volta is alátámasztja ezen rendezvények létjogosultságát.

A gépbeszerzés mellett fontos, hogy e területen az innovációs törekvések is támogatásra leljenek. A kamara elsődleges célja a hazai fejlesztések, jó példák (best practices) bemutatása, népszerűsítése. Ehhez a jövőben is várjuk a javaslatokat – erdőművelés, fahasználat, szaporítóanyag-termesztés, erdővédelem, monitoring, informatikai alkalmazások, elsődleges faipar területéről –, s tevékenyen támogatjuk az ezek bemutatását megcélzó szakmai rendezvényeket. Nem kizáró ok ezen innovatív megoldások alacsony ismertsége vagy kis költségvetése. Hiszen épp az a cél, hogy a gyakorlati szakemberek megismerhessék s véleményét formáljanak róluk, ami a további fejlesztést is ösztönözheti.

• KOVÁCSEVICS PÁL/NAK

Higgy a legjobb megoldásban, válaszd a RAGT-ot!

Európában piacvezető őszi búza genetikáink Magyarországon is kiválóan teljesítenek.

Az elmúlt években hatalmas vízhiánnyal küzdöttek a hazai talajok. Ezt fokozta az ideai, évtizedek óta nem látott súlyosságú aszály. Három hosszú hónap tavaszi csapadéktelen időjárás után áprilisban némi eső megmentette a kalászos gabonát, viszont a májusi szárazság újabb gondokat eredményezett. Az őszi gabonavírussal fertőzött állományokban megjelentek a vírustünetek is. A gombabetegségekkel szemben egy átlagosan jó gombaölőszeres technológia alkalmazása megoldást jelentett. A növények fejlődését tovább nehezítette a mikroelem- és N-hiány.

A június eleji kevés csapadék-utánpótlás hatására az ország egyes termőhelyein a gabona az addigi rossz körülményekhez képest közepes terméseredményt tudott elérni. Sajnos ez nem vonatkozik az ország keleti részére, ahol negatív csúcsot dönt a gabonatermesztés. (0,6–3 tonna/ha).

Magyarországon az aszálytűrés ma már a kalászos gabonáknál is éppúgy, mint a kapásoknál alapvető nemesítői cél, enélkül nem lehet sikeres egy fajta. A fajtaválasztás során nagyon fontos ismernünk a mikro-környezetünk klímáját, talajviszonyait. Az RAGT széles genetikai portfóliójából ezen ismeretek birtokában bárki megtalálhatja a területéhez legjobban adaptálódni képes fajtát. Míg a múltban nagymértékben a hozamra és minőségre összpontosítottak a gazdák – bár ezen tényezők a mai napig prioritást élveznek – nagy hangsúly helyeződik a betegségekkel szembeni ellenállóságra és a megbízhatóságra. Az RAGT több mint 100 éves nemesítői múltja biztos garancia a sikeres fajtaválasztáshoz!

RGT RUBISKO: Franciaországban évek óta a piacvezetők között nyil-

vántartott, hazánkban egyre nagyobb területen vetett fajta.

Bőteremő, szálkás kalászu búza magas fehérjetartalommal és malmi minőséggel. Közép-korai érésiidejének köszönhetően korán betakarítható. Nagyfokú szárazságtűrése aszályos években is garantálja az átlagon felüli termést.

Magas termőképessége (10,85 t/ha Bóly) miatt kifejezetten jó területekre és intenzív termesztéstechno-

közép-korai szegmensből. Alacsony, jó szilárdságú szalmaszár jellemzi. Szárazságtűrése kiemelkedő. Fuzáriummal szembeni toleranciája kimagasló. Magas fehérjetartalmú, nagy hektoliter-tömegű, bő (11,14 t/ha Iregszemcse) termése utlevél a sikerhez!

Az **RGT PREMIO** malmi minőséget adó, vitathatatlanul bőteremő (10,3 t/ha Nádudvar), középérésű, szálkás kalászu búza. Jellemzőek rá

lenállósága, télállósága. Kiemelkedően magas a toleranciája liszthar-mat, sárgarozsda, barnarozsda és szeptória ellen.

2022-ben újként a piacon:

Az **RGT MONTECARLO** őszi búza. Nagyon jó termőképességű korai fajta, amely magas EMT-vel rendelkezik. Egyik kimagasló eredménye az iregszemcsei kisparcellás kísérletben 11,24 t/ha.

Áttelelés után gyors fejlődésnek indul, nagyon jól bokrosodik. Megdőlésre nem hajlamos, szármagassága közepes. Az aszályt kifejezetten jól tűri.

Sárga- és barnarozsda-ellenállósága kiváló, liszthar-matra nem érzékeny, mozaikvírus-rezisztens fajta.

Korai vetése javasolt szeptember végétől október közepéig.

RGT MARCOPOLO:

Szintén újdonságnak számít a 2022-es évben a szálkás kalászu RGT Marcopolo a középérés eleji szegmensből. Szalmamagassága hasonló az RGT Montecarloéhoz. Megdőlésre nem hajlamos búza. Télállósága és alkalmazkodóképessége kiváló. Nagyon jó a betegségekkel szembeni ellenállósága. Barna rozsdára nem érzékeny, sárgarozsda-toleráns. EMT-je és fehérjetartalma közepesen magas. A fajta termésben és minőségben is meghálálja a jó tápanyagellátást. Vetése október elejétől egészen novemberig ajánlott 190–220 kg/ha normával.

Fontosabb eredményei:

Chernelházadamonya 53 fajta között 2. hely 9,47 t/ha (sorátlag 8,32 t/ha).

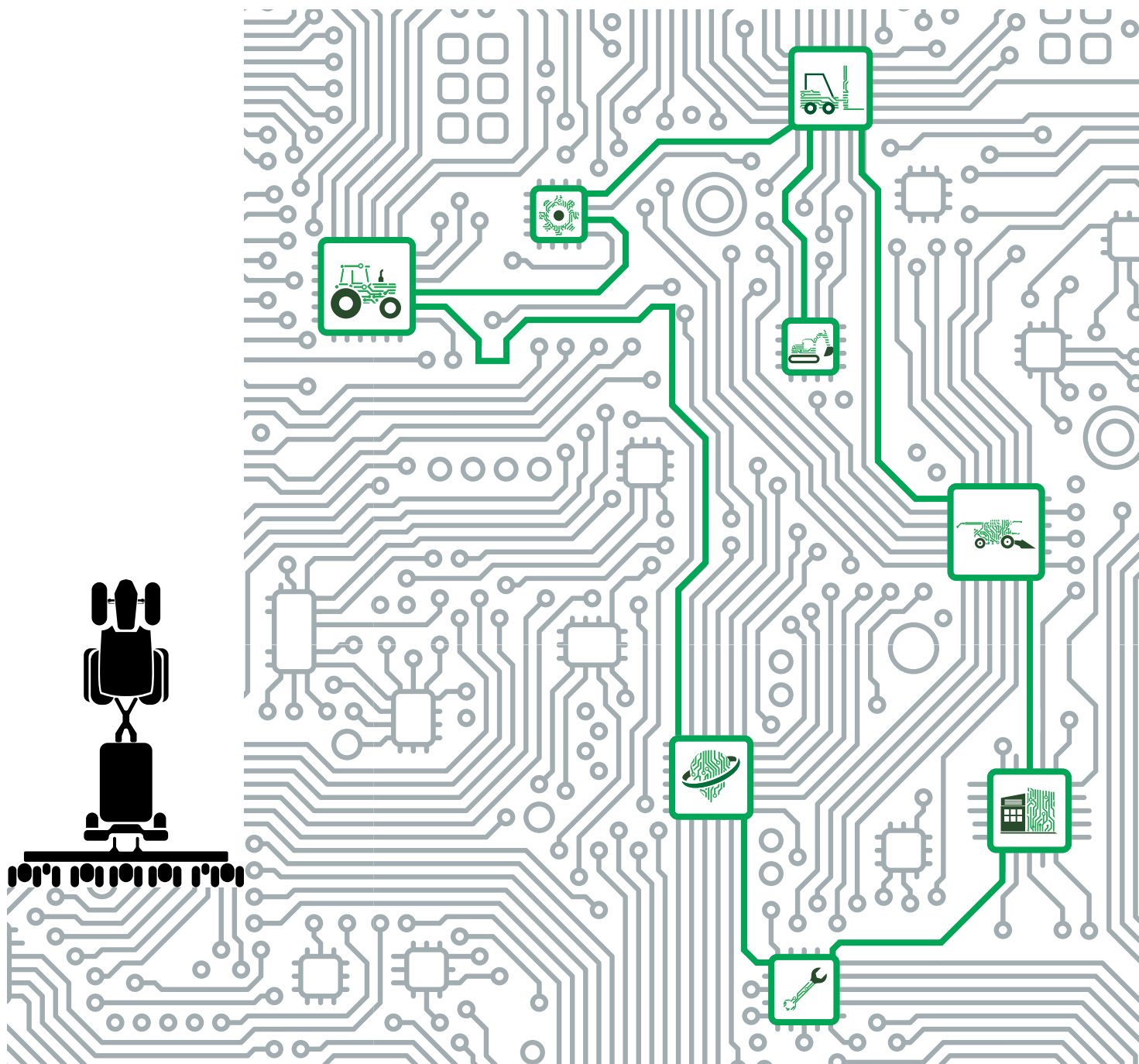
Nagylózs 40 fajta között 2. hely 8,83 t/ha (sorátlag 7,54 t/ha).

Válasszon bizalommal a 2022-es RAGT portfólióból, termelje meg jövőjét!

Mózes Petra
termékmenedzser
(X)

AHOL A JÖVŐ ALAPFELSZERELTSÉG.

AXIÁL Cégcsoport
Gépek | Alkatrészek | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlés
www.axial.hu

 AXIÁL